

Sprawa C-499/20**Streszczenie wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym zgodnie z art. 98 § 1 regulaminu postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości****Data wpływu:**

1 października 2020 r.

Oznaczenie sądu odsyłającego:

Symvoulio tis Epikrateias (rada stanu, Grecja)

Data wydania postanowienia o wystąpieniu z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym:

27 sierpnia 2020 r.

Strona skarżąca:

DIMCO Dimovasili M.I.K.E.

Druga strona postępowania:

Ypourgos Perivallontos kai Energeias (minister ds. środowiska i energii)

Przedmiot postępowania głównego

Skarga o stwierdzenie nieważności rozporządzenia technicznego dotyczącego wewnętrznych instalacji gazu ziemnego o ciśnieniu roboczym do 500 mbar, w szczególności przepisów dotyczących rur gazowych.

Przedmiot i podstawa prawna wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym

Wykładnia dyrektywy 97/23/WE na podstawie art. 267 TFUE.

Pytanie prejudycjalne

„Czy art. 4 ust. 1.1, art. 7 ust. 4 i art. 8 w związku z załącznikiem I do dyrektywy 97/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 maja 1997 r. w sprawie

zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących urządzeń ciśnieniowych (Dz.U. L 181) należy interpretować w ten sposób, że stoją one na przeszkodzie przepisom krajowym, takim jak §§ 1.2.4, P9.5.6.9 i P9.5.8.2 greckiego rozporządzenia technicznego dotyczącego wewnętrznych instalacji gazu ziemnego o ciśnieniu roboczym do 500 mbar, o których mowa w postępowaniu głównym, które ze względów bezpieczeństwa ludzi, przede wszystkim na wypadek zjawisk sejsmicznych, ustanawiają warunki i ograniczenia (obowiązek wentylacji, zakaz montażu podziemnego) dotyczące sposobu instalacji urządzeń ciśnieniowych (przewodów gazowych), w przypadku gdy wymienione warunki i ograniczenia stosuje się bez rozróżnienia również do przewodów rurowych, które podobnie jak rozpatrywane w niniejszej sprawie posiadają oznakowanie CE i są certyfikowane przez producenta jako nadające się do bezpiecznego zainstalowania i użytkowania, lecz nie spełniają wyżej wymienionych warunków i ograniczeń?;

czy też wymienione powyżej przepisy dyrektywy 97/23/WE w związku z jej art. 2 należy interpretować w ten sposób, że nie stoją one na przeszkodzie warunkom i ograniczeniom dotyczącym sposobów instalowania urządzeń ciśnieniowych (przewodów gazowych), takich jak rozpatrywane w niniejszej sprawie?”

Przywołane przepisy prawa Unii

Dyrektywa 97/23/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 maja 1997 r. w sprawie zbliżenia ustawodawstw państw członkowskich dotyczących urządzeń ciśnieniowych (Dz.U. 1997, L 181, s. 1): art. 1, 2, 3, 4, 7, 8 i 16 oraz załącznik I.

Przywołane przepisy prawa krajowego

- 1 Dyrektywa 97/23/WE została transponowana do greckiego porządku prawnego wspólną decyzją ministerialną ministra gospodarki i wiceministra rozwoju (FEK B' 987/27.5.1999).
- 2 W dniu 28 marca 2012 r. opublikowana została decyzja wiceministra ds. środowiska, energii i zmian klimatu (FEK B' 976/28.3.2012), którą przyjęto rozporządzenie techniczne dotyczące wewnętrznych instalacji gazu ziemnego o ciśnieniu roboczym do 500 mbar (Technikos Kanonismos Esoterikon Egkatasaseon Fysikou Aeriou; zwane dalej „zaskarżonym rozporządzeniem technicznym”) ustanawiające przepisy w zakresie projektowania, materiałów, instalacji, kontroli, badań, bezpieczeństwa i wprowadzania do użytku sieci wewnętrznych i instalacji odbiorców gazu ziemnego.
- 3 Paragraf 1.2.3 zaskarżonego rozporządzenia technicznego stanowi w szczególności, że wewnętrzne instalacje gazowe, a mianowicie wszystkie rury, przyrządy, urządzenia, studzienki, moduły wraz z osprzętem od punktu początkowego urządzenia odcinającego gaz aż do odprowadzenia spalin z instalacji muszą jednocześnie spełniać wymogi odpowiednich dyrektyw [Unii],

a w odniesieniu do urządzeń ciśnieniowych, wymogi dyrektywy 97/23/WE, jeżeli zostały one zaprojektowane z najwyższym dopuszczalnym ciśnieniem PS przekraczającym 500 mbar (0,5 bar).

- 4 Zaskarżone rozporządzenie techniczne zawiera przepisy dotyczące sposobów instalowania przewodów gazowych. W szczególności § 1.2.4 stanowi, że „sposoby instalowania przewodów gazowych nie są objęte zakresem zastosowania dyrektywy [97/23/WE] lub innych dyrektyw i są określone w [zaskarżonym rozporządzeniu technicznym] również z uwzględnieniem specyfiki kraju (na przykład zjawisk sejsmicznych)”. Przepis ten jest określony w załączniku 9 do zaskarżonego rozporządzenia technicznego, zatytułowanym „Specyfikacje sieci przewodów rurowych”.
- 5 Chociaż załącznik ten ma charakter „informacyjny”, zawiera on w pkt 9.5 (pod nagłówkiem „Obsługa i instalacja przewodów rurowych”) bezwzględnie obowiązujące przepisy, a mianowicie z jednej strony § P9.5.6 dotyczący montażu przewodów naziemnych, który w ppkt 9 (P9.5.6.9) („Montaż we wnękach”) stanowi, co następuje: „Jeżeli przewody rurowe są montowane we wnękach, np. w sufitach podwieszanych, to pusta przestrzeń musi być wentylowana, np. poprzez dwa otwory wentylacyjne – obwodowe, wzdłuż otaczających ścian – rozmieszczone po przekątnej, każdy o powierzchni 20 cm² [...]”, a z drugiej strony § P9.5.8 dotyczący zabezpieczenia przewodów wewnątrz budynku, który w ppkt 2 (P9.5.8.2) stanowi, że „przewody gazowe nie mogą być układane pod płytami betonowymi, ani w posadzkach lub podłogach”. Mogą one być montowane w kanałach, w pustych przestrzeniach sufitu podwieszanego lub między panelami izolacji akustycznej (lub podobnymi) nad sufitem podwieszanym, przy czym stosuje się te same środki ochrony antykorozyjnej jak dla przewodów podziemnych.

Zwięzłe przedstawienie okoliczności faktycznych i postępowania

- 6 Skarżąca w postępowaniu głównym (zwana dalej „skarżącą”) importuje i wprowadza do obrotu w Grecji elastyczne rury ze stali nierdzewnej.
- 7 W dniu 16 maja 2012 r. skarżąca złożyła do sądu odsyłającego skargę, w której wniosła o stwierdzenie nieważności niektórych przepisów zaskarżonego rozporządzenia technicznego dotyczących przewodów gazowych.
- 8 Sąd odsyłający orzekł ostatecznie w przedmiocie zarzutów dotyczących stwierdzenia nieważności innych przepisów zaskarżonego rozporządzenia, uwzględniając skargę w części i oddalając ją w pozostałym zakresie. Sąd nie wypowiedział się natomiast w przedmiocie zarzutu dotyczącego stwierdzenia nieważności przepisów zaskarżonego rozporządzenia technicznego, o których mowa w pkt 4 i 5 powyżej.

Zasadnicze argumenty stron postępowania głównego

- 9 Skarżąca uważa, że zaskarżone rozporządzenie techniczne promuje stosowanie rodzajów przewodów rurowych, a mianowicie konwencjonalnych, sztywnych rur miedzianych i stalowych, innych niż te, którymi zajmuje się skarżąca, oraz że jednocześnie utrudnia ono wprowadzanie do obrotu i wprowadzanie do użytku, zasadniczo uniemożliwiając stosowanie, obrót i wprowadzanie na właściwy rynek przewodów rurowych wprowadzanych do obrotu przez skarżącą.
- 10 Skarżąca twierdzi, że nałożone warunki i ograniczenia (§§ 1.2.4, P9.5.6.9 i P9.5.8.2), a mianowicie, po pierwsze, obowiązek wentylacji pustych przestrzeni przez otwory w przypadku montażu przewodów we wnękach (np. w sufitach podwieszanych), a po drugie, zakaz montowania przewodów gazowych pod płytami betonowymi, a także w posadzkach lub podłogach, naruszają art. 4 ust. 1.1 dyrektywy 97/23/WE w zakresie, w jakim dotyczą one również materiału (przewodów rurowych) wprowadzanego do obrotu przez skarżącą. Jak bowiem potwierdza producent wspomnianego materiału, który jest opatrzony oznakowaniem CE, co poświadcza, że materiał ten został prawidłowo poddany „procedurze oceny jego zgodności” w rozumieniu art. 10 dyrektywy, przewody rurowe skarżącej mogą być wykorzystywane w instalacjach gazu ziemnego bez spełnienia rozpatrywanych warunków i ograniczeń.
- 11 Natomiast w odniesieniu do ogólnego przepisu zawartego w § 1.2.4 zaskarżonego rozporządzenia technicznego, zgodnie z którym sposoby instalowania przewodów gazowych nie są objęte zakresem zastosowania dyrektywy Unii, skarżąca powołuje się na załącznik I do dyrektywy 97/23/WE, który odnosi się również w wielu przepisach (takich jak pkt 1.1 i 1.2) do „instalowania” urządzeń ciśnieniowych. Następnie, w odniesieniu do dalszego brzmienia tego przepisu zaskarżonego rozporządzenia technicznego, stanowiącego mianowicie, że „sposoby instalowania przewodów gazowych [...] są określone w [zaskarżonym rozporządzeniu technicznym] również z uwzględnieniem specyfiki kraju (na przykład zjawisk sejsmicznych)”, skarżąca powołuje się ponownie na załącznik I do dyrektywy, który przewiduje między innymi, że przy projektowaniu urządzeń ciśnieniowych należy także wziąć pod uwagę „drgania wynikające z ruchu [drogowego], wiatru i trzęsień ziemi” (ppkt 2.2.1).
- 12 Skarżąca twierdzi zatem, iż z przepisów załącznika I do dyrektywy 97/23/WE w związku z jej art. 4 ust. 1.1 wynika, że nie należy ustanawiać dodatkowych warunków i ograniczeń, takich jak rozpatrywane w niniejszej sprawie, w celu ochrony przed zjawiskami sejsmicznymi w odniesieniu do instalowania przewodów gazowych (takich jak produkty wprowadzane do obrotu przez samą skarżącą), które są opatrzone oznakowaniem CE i w odniesieniu do których ich producent poświadcza w odpowiednich instrukcjach, że ich instalowanie i użytkowanie jest możliwe (bezpieczne) bez spełnienia wyżej wymienionych spornych ograniczeń. Takie ograniczenia mogłyby zostać wprowadzone jedynie w ramach procedury przewidzianej w art. 7 ust. 4 i art. 8 dyrektywy 97/23/WE z udziałem Komisji Europejskiej.

- 13 Skarżąca podnosi ponadto, że wyżej wymienione przepisy zaskarżonego rozporządzenia technicznego są również sprzeczne z wytycznymi (guidelines) przyjętymi przez grupę roboczą („Working Group »Pressure«”) utworzoną do celów stosowania dyrektywy 97/23/WE, w drodze których jej zdaniem „dokonano wykładni autentycznej” tej dyrektywy.
- 14 Ze swej strony druga strona postępowania uważa, że sporne przepisy są oparte na art. 2 dyrektywy.

Zwięzłe uzasadnienie odesłania prejudycjalnego

- 15 Sąd odsyłający uważa, że wytyczne grupy roboczej nie stanowią prawnie wiążącego instrumentu interpretacyjnego, ani tym bardziej „wykładni autentycznej” dyrektywy 97/23/WE. Odrzuca on zatem twierdzenia oparte na odmiennym założeniu, niezależnie od faktu, że wytyczne 9/24, które zostały przyjęte przez grupę roboczą w dniu 18 marca 2004 r., wskazują (przypis 3), iż państwa członkowskie mogą regulować w drodze rozporządzenia kwestie dotyczące instalowania („installation”) urządzeń ciśnieniowych lub danego zespołu w celu ochrony operatorów i środowiska lub nawet w odniesieniu do samych urządzeń ciśnieniowych.
- 16 Sąd odsyłający zauważa, że z przepisów dyrektywy 97/23/WE wynika, iż dyrektywa ta ma zastosowanie do projektowania, wytwarzania oraz oceny zgodności urządzeń ciśnieniowych i zespołów posiadających określone cechy techniczne (art. 1), a także nakłada ona na państwa członkowskie obowiązki związane z wprowadzaniem do obrotu i do użytku danych urządzeń. Dyrektywa ta przewiduje jednak wyraźnie, że organy krajowe mogą same ustanowić, przy odpowiednim uwzględnieniu Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (a obecnie Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej), „wymogi”, które ich zdaniem są niezbędne ze względów bezpieczeństwa, pod warunkiem że urządzenia nie zostaną zmienione z tego powodu (zob. art. 2 dyrektywy).
- 17 W związku z tym sporne przepisy zaskarżonego rozporządzenia technicznego (§§ 1.2.4, P9.5.6.9 i P9.5.8.2), na mocy których nałożone zostały warunki i ograniczenia dotyczące sposobów instalowania przewodów gazowych z uwzględnieniem specyfiki kraju, a w szczególności zjawisk sejsmicznych, opierają się na art. 2 dyrektywy, ponieważ z jednej strony przestrzegane są przepisy Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (w szczególności art. 36), gdyż nałożone ograniczenia, zgodne z zasadą proporcjonalności, okazały się technicznie niezbędne dla administracji przede wszystkim w celu zapewnienia zdrowia i bezpieczeństwa obywateli oraz mają zastosowanie w równym stopniu do wszystkich rodzajów przewodów rurowych, niezależnie od materiału lub kraju pochodzenia, a z drugiej strony nie wydaje się, aby wspomniane ograniczenia wymagały zmian materiału wprowadzanego do obrotu przez skarżącą. W konsekwencji należy oddalić podniesiony zarzut dotyczący stwierdzenia nieważności jako bezzasadny. Jednakże z uwagi na brzmienie art. 4 ust. 1, art. 7

ust. 4 i art. 8 dyrektywy 97/23/WE w związku z załącznikami do niej (w szczególności załącznikiem I) pojawiają się racjonalne wątpliwości, które uzasadniają wystąpienie do Trybunału z wnioskiem o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym.

DOKUMENT ROBOCZY